

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

2022.

Broj: 01-02-06-11-1-2955-7/22

Sarajevo, maj 2023.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA.....	6
3.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI.....	9
5.1	Donošenje zakona i podzakonskih akata.....	9
5.2	Informacioni sistemi	10
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	11
6.1	Izrada i donošenje budžeta i plana poslovanja	11
6.2	Izvještavanje	12
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	12
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	12
7.1.1	Prihodi i primici	12
7.1.1.1	Neporezni prihodi	12
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	12
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	12
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	13
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	14
7.1.2.4	Nadzor i provjera namjenskog utroška sredstava transfera realizovanih u prethodnom periodu	18
7.2	BILANS STANJA.....	19
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	19
7.2.1.1	Kratkoročna potraživanja	19
7.2.2	Stalna sredstva.....	19
7.2.2.1	Stalna sredstva	20
7.2.2.2	Dugoročni plasmani	21
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	22
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	22
9.	JAVNE NABAVKE	23
10.	OSTALI NALAZI	23
10.1	Raspodjela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću za 2021. godinu i nadzor nad utroškom sredstava	23
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	25
V	PRILOZI.....	26
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	26
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	26

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** (**u dalnjem tekstu: Ministarstvo**), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepozajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Vođenje evidencija o radnom vremenu vrši se na način da kod zaposlenika nije iskazano vrijeme početka i kraja radnog dana, kao i vrijeme korištenja pauze u toku rada, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 7.1.2.1 Izvještaja);**
- **Revalorizacija stalnih sredstava nije izvršena jer Federalno ministarstvo finansija kroz modul stalnih sredstava nije obezbijedilo tehničke preduslove. Budžetski korisnici, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor, vrše revalorizaciju ako je inflacija na godišnjem nivou, mjerena rastom cijena, viša od 10% ili 10% i više, kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio je 17,4% (tačka 7.2.2.1 Izvještaja);**
- **Raspodjela sredstava prikupljenih od igara na sreću za projekte iz oblasti promovisanja tehničke kulture u iznosu od 169.295 KM izvršena je na osnovu sedam posebnih kriterija. Za dva kriterija nije utvrđena dokumentacija kojom bi se potvrdila njihova ispunjenost. Iako dodijeljeni bodovi prema ova dva kriterija nisu imali uticaja na konačan izbor korisnika, skrećemo pažnju na to da ovi kriteriji nisu mjerljivi i ne mogu se objektivno ocijeniti, što može dovesti do netransparentne raspodjele sredstava (tačka 10.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potverdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 31. 5. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Poduzeti aktivnosti na praćenju statusa rizika i implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	4.
2*	Uspostaviti ažurne evidencije o radnom vremenu, u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.	7.1.2.1
3.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.	7.2.2.1
4.*	Propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata finansiranih iz prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i definisati dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.	10.1

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (dvije)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2022. godinu;
- Budžet FBiH za 2022. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je osnovano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave² i vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na: podsticanje razvoja, poduzetništva i obrta; davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenje savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta; povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi; organiziranje institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture; ospozobljavanje poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje; i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su radna mjesta za 46 izvršilaca a na 31. 12. 2022. godine bilo je zaposleno 35. Budžetom FBiH za 2022. godinu planirani broj zaposlenih je 38.

Ministarstvom je rukovodio ministar Amir Zukić, koji je imenovan 31. 3. 2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u Ulici Dr. Ante Starčevića bb.

2. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i pozitivno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Ministarstvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preuzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovana preporuka	
1.	Ministarstvo je putem Federalnog pravobranilaštva poduzelo aktivnosti na povratu ostalih potraživanja nastalih iz osnova Uredbe o poticanju zapošljavanja.
Nerealizovane preporuke	
1.	Uskladiti radno vrijeme sa Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe.
2.	Propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata finansiranih iz prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i definisati dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu date su ukupno četiri preporuke, od čega su dvije nove i dvije preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu (dvije nerealizovane).

² „Sl. novine FBiH”, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu data je jedna preporuka za koju nisu preduzete aktivnosti na realizaciji, te će se ponoviti u Izvještaju.

3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizjom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2022. do aprila 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,³ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁵.

Ministar je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontroli u instituciji.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Odgovoran je i da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovoran je za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, standardima interne kontrole i dobrom praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

S tim u vezi, donesen je značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mesta s opisom svakog radnog mesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti. Donesen je Kodeks ponašanja i svaki je zaposlenik upoznat s obavezom poštivanja Etičkog kodeksa za državne službenike u FBiH,⁶ što se, u skladu s članom 20, dokazuje potpisivanjem izjave o upoznavanju sa sadržajem Kodeksa, koja je dio personalnog dosjeda zaposlenih u organu državne službe.

Na osnovu važećih propisa doneseni su i ostali značajniji akti i pisane procedure, kojima su stvoreni uslovi i koji obezbeđuju odgovarajuću profesionalnu stručnost i kompetentnost prilikom zapošljavanja, definisanje potrebnog nivoa znanja i vještina, uključujući i plaće i naknade za sva radna mesta, stručni razvoj zaposlenika, a redovno se vrši i godišnje ocjenjivanje zaposlenika.

Upravljanje rizicima je cijelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Ministarstvo je krajem 2021. godine izradilo Mapu poslovnih procesa, sačinilo Registar rizika i izvršilo procjenu i rangiranje rizika. U toku 2022. godine nisu poduzete aktivnosti na praćenju statusa rizika i implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s propisima. **S obzirom na to da nisu poduzete aktivnosti na praćenju statusa rizika i implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole, Ministarstvo nije osiguralo efikasan sistem finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu s propisima.**

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sačinjen je i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. U Izvještaj su uključene i mјere koje treba poduzeti za otklanjanje utvrđenih nedostataka i propusta i za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO modelu.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na praćenju statusa rizika i implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.**

Interna revizija

Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁷ predviđeno je da internu reviziju Ministarstva obavlja Jedinica za internu reviziju pri Federalnom ministarstvu finansija. Ministarstvo nije bilo predmet revizije Jedinice za internu reviziju u 2022. godini.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 62/20

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Prevencija korupcije

Ministarstvo je, u skladu s Akcionim planom za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH, koji je Vlada FBiH usvojila 11. 11. 2021. godine, sačinilo Akcioni plan i izvršilo ažuriralo Plan integriteta.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

5.1 Donošenje zakona i podzakonskih akata

U skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, između ostalog, Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: podsticanje razvoja, poduzetništva i obrta; davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenje suvremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta; povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi; organiziranje institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture, osposobljavanje poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i druge poslove utvrđene zakonom. Ministarstvo predlaže propise iz svoje nadležnosti radi ostvarenja strateškog i operativnog cilja, koji su definisani Programom rada za 2022. godinu. U tekućoj godini Ministarstvo je poduzelo aktivnosti na usvajanju i izradi pojedinih zakona i podzakonskih akata, a njihov status je sljedeći:

Zakon o poticanju razvoja male privrede u FBiH – prihvatio ga je u formi nacrta zakona Predstavnički dom Parlamenta FBiH 17. 9. 2019., a Dom naroda Parlamenta FBiH 29. 7. 2020. godine. Ministarstvo je nakon održane rasprave dobilo pozitivno mišljenje na Nacrt od Federalnog ministarstva pravde (6. 12. 2021) i Ureda Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije (14. 2. 2022). Međutim, Federalno ministarstvo finansija (20. 12. 2021) dalo je primjedbe i sugestije koje se odnose na izmjene pojedinih članova, adekvatno definisanje određenih pojmoveva i iznos potrebnih finansijskih sredstava. Ministarstvo je korigovani Nacrt 9. 3. 2022. dostavilo Federalnom ministarstvu finansija. Ministarstvo je u potpunosti prihvatiло primjedbe na iznos finansijskih sredstava, ali one vezane za izmjenu pojedinih članova nisu prihvaćene jer je po mišljenju Ministarstva Nacrt usklađen sa propisima Evropske unije. Federalno ministarstvo finansija je u mišljenju od 30. 3. 2022. skrenulo pažnju da se još jednom razmotre primjedbe koje nisu uvažene, te ponovo dalo primjedbe na procenat izdvajanja finansijskih sredstava, tako da stavovi još uvijek nisu usaglašeni, te zakon nije donesen.

Zakon o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH – prihvatio je u formi nacrta zakona Predstavnički dom Parlamenta FBiH 9. 12. 2020., a Dom naroda Parlamenta FBiH 4. 3. 2021. godine. Javna rasprava je održana u periodu od 6. 4. do 6. 5. 2021., nakon čega su na Nacrt zakona pozitivno mišljenje dali Federalno ministarstvo pravde (23. 9. 2021) i Ured za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije (20. 10. 2021). Federalno ministarstvo finansija dalo je određene primjedbe na predviđenu obavezu izdvajanja finansijskih sredstava (23. 9. 2021. i 23. 3. 2022), tako da nisu usaglašeni stavovi i zakon još nije donesen.

Na osnovu **Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH⁸** Vlada FBiH donijela je Uredbu o zaštiti tradicionalnih i starih zanata,⁹ a Ministarstvo značajan broj pravilnika kojima je detaljnije propisano postupanje regulisano ovim Zakonom (Pravilnik o popisu obrta,¹⁰ Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti,¹¹ Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za osnivanje obrta/srodrne djelatnosti,¹² Pravilnik o popisu djelatnosti koje se mogu obavljati sezonski i uslovi za njihovo obavljanje,¹³ Pravilnik o popisu djelatnosti koje se mogu obavljati u stambenim prostorima i izvan stambenih i poslovnih prostora¹⁴).

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 75/21

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 28/22

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 42/22

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 53/22

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 53/22

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 53/22

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 103/22

Iako je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti na izradi, nisu usvojeni zakon o poticanju razvoja male privrede u FBiH i zakon o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH. Iz prezentirane dokumentacije vidljivo je da su pozitivno mišljenje o ovim zakonima dali Federalno ministarstvo pravde i Ured za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije, ali sa procentom raspodjele sredstava ne slaže se Federalno ministarstvo finansija. Nedonošenje zakona o poticanju razvoja male privrede u FBiH i zakona o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH uticalo je i na kreiranje uslova za opstanak i razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH.

5.2 Informacioni sistemi

Ministarstvo je i u prethodnom periodu poduzimalo aktivnosti na uspostavi informacionih sistema registra malih i srednjih preduzeća i informacionog sistema obrtnog registra. Programom „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009-2018. godine, koji je dio „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, te akcionim planovima realizacije projekta „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ predviđeno je uspostavljanje jedinstvene baze podataka poslovnih subjekata malog i srednjeg poduzetništva, kao i mjera uspostave jedinstvenog obrtnog registra. S tim u vezi, uspostavljeni su sljedeći informacioni sistemi: informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP), informacioni sistem obrtnog registra (ISOR), informacioni sistem uspostavljen sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH i informacioni sistem jedinstvenog registra za poticaje i obrte.

Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) uspostavljen je u svrhu vođenja evidencija osnovnih podataka o malim i srednjim poduzećima i parametara po evropskom standardu za tu oblast, u cilju objedinjavanja finansijskih i drugih statističkih podataka sektora malih i srednjih preduzeća, radi kreiranja ekonomskih indikatora neophodnih za uspostavljanje adekvatnih razvojnih podataka, praćenje i unapređenja realnog MSP sektora u FBiH. Funkcionisanje ovog informacionog sistema je važan i neophodan preduslov za osiguranje adekvatne analitičke osnove za kreiranje razvojnih politika i instrumenata podrške, usmjerenih prema sektoru malih i srednjih preduzeća, što omogućava realizaciju programskih zadataka Ministarstva i zakonom propisanih ovlasti.

Institucionalni okvir ISR MSP-a čini deset kantonalnih ministarstava privrede, Finansijsko-informatička agencija (FIA), Porezna uprava FBiH, Federalni zavod za programiranje razvoja i Federalno ministarstvo trgovine, s kojima su 2011. godine potpisani sporazumi o razmjeni podataka. Razmjena podataka za ISR MSP sa ovim institucijama funkcionalisala je do 2016. godine, kada je FIA obustavila dostavu podataka. U cilju importa podataka iz Registra finansijskih izvještaja pravnih lica u FBiH u ISR MSP Ministarstvo je 20. 5. 2021. godine potpisalo Memorandum o saradnji sa FIA-om Predmet zaključivanja Memoranduma o saradnji jeste ustupanje podataka iz Registra finansijskih izvještaja pravnih lica u FBiH, kao i okvir i obim saradnje u cilju importa podataka u ISR MSP sistem kako bi Ministarstvo moglo realizovati svoje obaveze prema nadležnim institucijama. Ustupanje predmetnih podataka omogućeno je putem elektronskog medija, a pravo korištenja podataka se ustupa bez naknade. **U maju 2022. izvršena je primopredaja podataka za privredna društva iz Registra finansijskih izvještaja za finansijsku 2021. godinu. Podaci su preuzeti u Excel formi putem FTP servera, čime je osiguran unos potrebnih podataka u sve informacione sisteme Ministarstva. Ministarstvu još uvijek nisu ustupljeni podaci iz Registra finansijskih izvještaja pravnih lica u FBiH za finansijsku 2022. godinu zbog promjene AOP šifara na obrascima izvještaja, te je u toku kompletiranje zahtjeva Ministarstva.**

Informacioni sistem obrtnog registra (ISOR) nije u cijelosti u funkciji jer jedinice lokalne samouprave nisu ažurne u unosu podataka ili nemaju instaliran softver. U cilju regulisanja i unapređenja funkcionisanja ovog registra Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH donesen je 2021. godine, a u 2022. godini imenovana je Radna grupa za unapređenje i prilagođavanje modula Obrtnog registra, čiji je zadatak da pripremi projektnu dokumentaciju za prilagođavanje registra novim uslovima koji su propisani Zakonom i uskladi procese i procedure sa zakonskim propisima. Također, u decembru 2022. godine proveden je postupak javne nabavke za nadogradnju informacionog sistema Obrtnog registra, sa rokom od šest mjeseci za implementaciju.

Informacioni sistem uspostavljen sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH u okviru kojeg su implementirani sistemske module, koji uključuju definisane funkcionalnosti (prikaz poslovnih zona i subjekata, integraciju sistema sa web-servisom Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, FIA-e, Porezne uprave FBiH i sa Federalnim ministarstvom pravde) nije u dovoljnoj mjeri aktivan i zastupljen zbog neadekvatne ažurnosti pri unosu podataka u registar sa lokalnog nivoa. Konkretan napredak se očekuje donošenjem zakona o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH koji je usvojen u formi nacrtta.

Ministarstvo je uspostavilo **Informacioni sistem jedinstvenog registra za poticaje i obrte** u okviru kojeg su implementirani sistemske module za poticaje, obrte i poslovne zone. Omogućeno je filtriranje podataka iz registra (prema određenim kriterijima, poticajima i poslovnim subjektima), te razvoj sistema bez licence ili sličnih drugih prava, a odabrana platforma osigurava trajno i besplatno ažuriranje programske podloge, bez dodatnih troškova. U 2019. godini izvršena je nadogradnja i unapređenje informacionog sistema i centralne baze podataka poticaja, obrta i poslovnih zona. U 2022. godini realizovano je osam projekta dodjele sredstava tekućih transfera i to: Izgradnja poduzetničkih zona; Izrada dokumentacije za uspostavljanje poduzetničke zone; Unapređenje institucijske poduzetničke infrastrukture; Poticaj udruženjima i komorama; Poticaj za opstanak tradicionalnih i starih obrta; Poticaj za razvoj obrta i srodnih djelatnosti; Poticaj novoosnovanim subjektima male privrede; Jačanje konkurentnosti MSP-a.

Shodno navedenom, može se zaključiti da Informacioni sistem obrtnog registra i Informacioni sistem web-portal industrijskih/poslovnih zona u FBiH još nisu u potpunosti u funkciji jer jedinice lokalne samouprave nisu ažurne pri unosu podataka u ove registre. Ministarstvo je poduzelo aktivnosti na donošenju i izmjeni zakonskih propisa kako bi obaveza unosa podataka u ove registre bila zasnovana na zakonu (Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima donesen je 2021. godine, a zakon o poduzetničkoj infrastrukturi je u formi nacrtta). Također, poduzete su aktivnosti na nadogradnji Informacionog sistema obrtnog registra.

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje budžeta i plana poslovanja

Budžetom FBiH za 2022. godinu¹⁵, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 10.969.370 KM. U strukturi odobrenih sredstava najznačajniji su tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 7.895.000 KM (72%), bruto plaće i naknade troškova zaposlenih od 1.277.042 KM (12%), ostala domaća pozajmljivanja od 1.000.000 KM (9%), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge od 551.312 KM (5%), izdaci za nabavku stalnih sredstava od 130.000 KM (1%) i doprinosi poslodavca od 116.016 KM (1%).

Ministarstvu su u toku 2022. godine odobrene tri preraspodjele sredstava (jedna između federalnih budžetskih korisnika i dvije unutrašnje preraspodjele sredstava, te jedan prenos sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH. Odlukama Vlade FBiH povećani su Tekući transferi Ministarstva - Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima (regresiranje kamata) za 2.400.000 KM. Polovina iznosa osigurana je putem preraspodjele sredstava sa pozicija Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, a druga polovina iz sredstava Tekuće rezerve Vlade FBiH. Rješenjima Federalnog ministarstva finansija odobrena je unutrašnja preraspodjela sredstava u ukupnom iznosu od 236.208. KM. Tekući transferi - Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima povećani su za 206.208 KM, na teret Tekućih transfera drugim nivoima vlasti i Tekućih transfera neprofitnim organizacijama, a za 30.000 KM povećane su naknade troškova zaposlenih na teret bruto plaća i naknada plaća. Raspoloživa sredstava su iznosila 13.331.230 KM.

Ministarstvo je donijelo godišnji i trogodišnji plan rada u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 25/22

6.2 Izvještavanje

Godišnji izvještaj o radu Ministarstva za 2022. godinu dostavljen je 7. 2. 2023. godine Federalnom zavodu za programiranje razvoja.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu i dostavilo ih nadležnim institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH¹⁶.

Periodični izvještaji dostavljeni su u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 240.124 KM.

7.1.1.1 Neporezni prihodi

Iskazani prihodi i primici u cijelosti se odnose na neporezne prihode (240.124 KM) koji predstavljaju prihode po osnovu kamata na investirana javna sredstva koje uplaćuje Razvojna banka FBiH.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 13.009.011 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 10.182.613 KM, bruto plaće i naknade troškova zaposlenih od 1.207.165 KM, izdaci za otplate dugova od 1.000.000 KM, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge od 384.807 KM i izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 126.512 KM i doprinosi poslodavca od 107.914 KM.

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od KM. Prema prezentovanoj dokumentaciji koja se odnosi na pripremu mjesecišnih podataka za obračun plaće, rješenja o postavljenju zaposlenika, rješenja o plaćama, evidenciju radnog vremena (šiht liste) i pojedinačne platne liste zaposlenika, konstatovali smo da se obračun plaća vrši u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima Ministarstva.

Utvrđili smo da je osnovna plaća zaposlenika utvrđena množenjem osnovice za plaću određene članom 18. stav 2. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2022. godinu u iznosu od 330 KM i koeficijenta platnog razreda koji je utvrđen u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.¹⁷ Prethodno utvrđena osnovica uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža zaposlenika Ministarstva, a najviše do 20%.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17

U Ministarstvu nije donesen interni akt o radnom vremenu, niti se primjenjuje Odluka Vlade FBiH o radnom vremenu u federalnim organima državne službe. Prema navedenoj Odluci sedmično radno vrijeme iznosi 40 sati, raspoređuje se na pet radnih dana a dnevni odmor u trajanju od 30 minuta čije korištenje utvrđuje rukovodilac organa uprave ne računa se u radno vrijeme.

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu propisuje sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu kod poslodavca. Članom 8. propisani su elementi koje evidencije treba sadržati, članom 9. da se evidencija mora voditi uredno, razumljivo i ažurno na početku i na kraju radnog dana radnika, odnosno drugog lica angažovanog na radu, a u slučaju da neki od podataka iz člana 8. stav (1) ovoga Pravilnika nije poznat na početku radnog dana, poslodavac je dužan navedeni podatak unijeti u evidenciju odmah nakon saznanja tog podatka. Članom 10. je propisano da je poslodavac dužan voditi podatke o radnom vremenu potrebne za ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Izvršili smo uvid u obračun plaća zaposlenika za januar, juli i decembar 2022. godine i konstatovali da u evidencijama prisustva na poslu, koje vode rukovodioci organizacionih jedinica. Međutim, nije naveden podatak o početku i završetku rada, zastojima u radu, dnevnom odmoru i drugo, nego samo ukupno radno vrijeme od osam sati. Ne možemo potvrditi vjerodostojnost sačinjenih evidencija o provedenom vremenu na radnom mjestu niti da su uspostavljene evidencije o radnom vremenu shodno sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. Ističemo da su uz komentar na Nacrt izvještaja dostavljene evidencije prisustva na radu koje vode rukovodioci organizacionig jedinica, međutim za svakog zaposlenika iskazano je identično vrijeme početka i završetka rada, te vrijeme dnevnog odmora, zbog čega nemožemo potvrditi da su uspostavljene ažurne evidencije o radnom vremenu, sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 180.781 KM, a najvećim dijelom odnose se na naknade za: topli obrok (78.844 KM), jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl., a koje se odnose na jednokratnu pomoć zaposlenicima u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH (36.720 KM), regres za godišnji odmor (18.585 KM), prevoz s posla i na posao (18.989 KM), pomoć u slučaju smrti (4.552 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (11.062 KM), naknada za odvojeni život od porodice (6.200 KM) i naknada za zakup stana i naknada troškova smještaja (5.391 KM). Na osnovu testiranih naknada troškova zaposlenih u 2022. godini nismo konstatovali nepravilnosti.

Preporuka:

- **uspostaviti ažurne evidencije o radnom vremenu, u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.**

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 384.807 KM. Strukturu ovih izdataka čine izdaci osiguranja i bankarskih usluga (261.817 KM), ugovorene i druge posebne usluge (54.353 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (24.020 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (16.839 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (15.200 KM), putni troškovi (7.043 KM) i tekuće održavanje (5.535 KM).

Izdaci osiguranja i bankarskih usluga najvećim djelom u iznosu od 256.118 KM odnose se na naknadu za obavljanje komisionih poslova, koja se plaća Razvojnoj banci FBiH u visini ukupno naplaćene redovne kamate od krajnjih korisnika kredita, koja se obračunava mjesечно. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se prenos sredstva Razvojnoj banci FBiH vrši na osnovu mjesecne obavijesti o prenosu naplaćene kamate.

Ugovorene i druge posebne usluge najvećim djelom odnose se na usluge objavljivanja tendera i oglasa (21.425 KM), izdatke za hardverske i softverske usluge (20.167 KM), troškova advokata (1.967), izdatke za rad komisija (1.320 KM) i dr. Usluge objavljivanja tendera i oglasa odnose se na objavljivanje javnih poziva i pravilnika u Službenim novinama. Izdaci za hardverske i softverske usluge odnose se na

pružanje usluga održavanja i unapređenja integralnog informacionog sistema Ministarstva sa web portalom poslovnih/industrijskih zona u FBiH, i to na osnovu Ugovora sa dobavljačem „Orbicode“ d.o.o. Sarajevo koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge odnose se na izdatke za fiksnu telefoniju (4.211 KM), izdatke za internet (9.528 KM), izdatke za mobilni telefon (6.577 KM) i poštanske usluge (3.705 KM).

U okviru **nabavke materijala i sitnog inventara** iskazani su izdaci za kompjuterski materijal (9.551 KM), izdaci za obrasce i papir (2.164 KM), auto gume (2.133 KM), materijal za čišćenje (1.481 KM) i izdaci za kancelarijski materijal (789 KM). Prema prezentiranoj dokumentaciji, konstatovano je da je nabavka materijala i sitnog inventara vršena na osnovu Ugovora o nabavci u skladu sa provedenim postupcima javne nabavke sa dobavljačima.

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 10.182.613 KM i odnose se na subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima (8.203.821 KM), tekuće transfere drugim nivoima vlasti (1.843.052 KM) i tekuće transfere neprofitnim organizacijama (135.740 KM). Drugi tekući rashodi koji su planirani u iznosu od 25.000 KM nisu realizovani.

Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2022. godinu utvrđeno da se sredstva koriste po programima koje donosi Vlada FBiH.

Program utroška sredstava za 2022. godinu usvojila je Vlada FBiH 21. 4. 2022. godine u ukupnom iznosu od 7.870.000 KM. U septembru 2022. godine su izvršene izmjene i dopune Programa utroška sredstava na način da se ukupan iznos planiranih sredstava nije mijenja. Po pojedinim programima sredstva su povećana, odnosno umanjena u zavisnosti od iskazanog interesa i broja pristiglih prijava, te su u konačnici sredstva planirana kako slijedi: subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima (5.876.208 KM), tekući transferi drugim nivoima vlasti (1.843.052 KM) i tekući transferi neprofitnim organizacijama (150.740 KM).

Na osnovu odluka Vlade FBiH izvršeno je povećanje tekućeg transfera „Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – Regresiranje kamata – Garantni fond“ u iznosu od 2.400.000 KM iz sredstava Tekuće rezerve i preraspodjele sredstava između federalnih budžetskih korisnika, tako da su za realizaciju tekućih transfera Ministarstvu ukupno odobrena sredstva u iznosu od 10.270.000 KM.

U tabelarnom pregledu dat je pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera.

Projekat	Planirano Budžetom i Programom utroška	Izmjene Programa utroška sredstava/ostala povećanja ¹⁸	Realizovana sredstva u 2022. godini
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.000.000	1.843.052	1.843.052
P1 – Izgradnja poduzetničkih zona	1.850.000	1.731.048	1.731.048
P2 – Izrada dokumentacije za uspostavljanje poduzetničke zone	150.000	112.004	112.004
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	200.000	150.740	135.740
P3 – Unapređenje institucijske poduzetničke infrastrukture	100.000	55.890	55.890
P4 – Poticaj udruženjima i komorama	70.000	64.850	64.850
P4a – Poticaj održivosti rada obrtničkih komora kantona	30.000	30.000	15.000
Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima	4.670.000	4.876.208	4.827.694
P5 – Poticaj za opstanak tradicionalnih i starih obrta	200.000	252.522	243.671
P6 – Poticaj za razvoj obrta i srodnih djelatnosti	710.000	736.869	728.869
P7 – Poticaj novoosnovanim subjektima male privrede	970.000	1.156.258	1.137.818

¹⁸ Ostala povećanja odnose se na povećanje tekućeg transfera „Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – Regresiranje kamata – Garantni fond“ u iznosu od 2.400.000 KM koje je izvršeno odlukama Vlade FBiH iz sredstava Tekuće rezerve i preraspodjele sredstava između federalnih budžetskih korisnika

P8 – Jačanje konkurentnosti MSP-a	2.740.000	2.720.559	2.709.336
Pružanje mentoring usluga za subjekte male privrede	50.000	10.000	8.000
Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – Regresiranje kamata – Garantni fond	1.000.000	3.400.000	3.376.127
UKUPNO	7.870.000	10.270.000	10.182.613

Programom utroška sredstava regulisano je da će se finansijska sredstva iz stava raspodijeliti po ekonomskim kodovima i projektima utvrđenim u Programu, na osnovu javnog konkursa i Pravilnika o postupcima u provođenju Programa razvoja male privrede.¹⁹ Ovim pravilnikom uređeni su postupci u provođenju programa razvoja male privrede, i to: metodologija rada, kojom se osigurava javnost rada; kriteriji za izbor učesnika u provođenju programa razvoja; kriteriji za izbor korisnika sredstava i razvojnih projekata kojima se jača konkurentna sposobnost subjekata male privrede; obaveza definisanja i uređenja odnosa odgovarajućim pravnim aktom između nosioca programiranja razvoja i ostalih učesnika u provođenju programa razvoja; pouka o pravnom lijeku za stranke koje smatraju da su aktivnostima u provođenju programa razvoja njihova prava oštećena ili ugrožena i način izvještavanja i praćenja provođenja programa razvoja.

Ministar je 5. 5. 2022. godine imenovao komisije za odabir korisnika sredstava tekućih transfera, a Javni konkurs je objavljen 6. 5. 2022. godine. Rok za podnošenje prijava utvrđen je na 31. 5. 2022. godine. Komisije su za svaki transfer posebno sačinile pravilnik o radu komisije i smjernice za podnosioce prijava u kojim su za svaki program data detaljna pojašnjenja i informacije o javnom konkursu, a koja se odnose na prihvatljive korisnike sredstava; prihvatljive i neprihvatljive aktivnosti i troškove; utvrđene kriterije sa potkriterijima, te način evaluacije i bodovanja prijava; informacije o potreboj dokumentaciji i načinu podnošenja prijava; podnošenju prigovora; te druge bitne informacije do obavijesti o rezultatima konkursa i predviđenog vremenskog okvira za finalizaciju procesa. Navedene smjernice objavljene su i na internet stranici Ministarstva. Utvrđeni su kriteriji sa potkriterijima, te izrađena evaluacijska skala za raspodjelu sredstava po broju bodova, kao i metodologija bodovanja u slučaju da više prijava ima isti broj bodova.

Također, smjernicama za podnosioce prijava utvrđen je minimalan i maksimalan iznos sredstava koji se može zahtijevati od Ministarstva. Za izgradnju poduzetničkih zona utvrđen je iznos od 50.000 KM do 150.000 KM; za izradu dokumentacije za uspostavljanje poduzetničke zone od 5.000 KM do 25.000 KM; za unapređenje institucijske poduzetničke infrastrukture maksimalan iznos je utvrđen na 8.000 KM; za poticaj udruženjima i komorama maksimalan iznos je utvrđen na 6.000 KM; za poticaj za opstanak tradicionalnih i starih obrta maksimalan iznos koji se može tražiti od Ministarstva je 3.000 KM; za poticaj za razvoj obrta i srodnih djelatnosti maksimalan iznos utvrđen je na 8.000 KM; za poticaj novoosnovanim subjektima male privrede maksimalan iznos utvrđen je na 8.000 KM; za jačanje konkurentnosti maksimalan iznos utvrđen je od 8.000 KM do 40.000 KM u zavisnosti od prioritetnih oblasti na koje je podnesena aplikacija.

Bez obaveze prijave na javni konkurs izvršena je raspodjela sredstava po osnovu regresiranja kamata jer je Programom utroška sredstava regulisano da se raspodjela sredstava vrši po automatizmu, korisnicima kredita po utvrđenim kreditno-garantnim programima ako su uredno izmirili sve obaveze po kreditu. Također, Poticaj održivosti rada obrtničkih komora kantona izvršen je korisnicima koji su utvrđeni u Programu utroška sredstava (Obrtničke komore: Bosansko-podrinjskog kantona, Posavskog kantona, Zapadnohercegovačkog kantona i Herceg-bosanskog kantona).

Ministarstvo je sa korisnicima sredstava zaključilo ugovore i u skladu s članom 37. stav (5) Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2022. godinu na internet stranici Ministarstva objavilo izvještaje o dodijeljenim sredstvima s listom korisnika kojima su sredstva dodijeljena.

Ministarstvo je uspostavilo Informacioni sistem jedinstvenog registra za poticaje i obrte u okviru kojeg su implementirani sistemski moduli za poticaje, obrte i poslovne zone, što omogućava uvid u poticaje dodijeljene u ranijem periodu tj. dodijeljene transfere po korisnicima. Putem ovog registra prati se da li su korisnici kojim su sredstva odobrena u prethodnom periodu dostavili izvještaj o

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 50/13, 55/13isp i 86/13

namjenskom utrošku sredstava i u smislu člana 57. stav (5) Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2022. godinu ne razmatraju se aplikacije korisnika koji nisu opravdali sredstva. Također, u slučaju kada postupak nadzora nije okončan i kada svi podaci nisu uneseni u ovaj Registar, provjera dostavljenih izještaja o namjenskom utrošku sredstava vrši se putem komisija za nadzor.

Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima odnose se na subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – regres kamata iskazane u iznosu od 3.376.127 KM, subvencije za implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda od 2.709.336 KM, subvencije za potporu novoosnovanim subjektima MSP-a od 1.141.818 KM i subvencije za rast i razvoj MSP-a i obrta od 976.540 KM.

Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – regres kamata iskazane u iznosu od 3.376.127 KM i odnose se na Regresiranje kamata - Garantni fond. Ove subvencije su planirane u iznosu od 1.000.000 KM, a nedostajuća sredstva osigurana su putem preraspodjele sredstava sa pozicija Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (1.200.000 KM) i iz sredstava Tekuće rezerve Vlade FBiH (1.200.000 KM). Ministarstvo je sa Razvojnom bankom FBiH 15. 6. 2022. godine zaključilo Ugovor o realizaciji aktivnosti regresiranja kamata. Korisnici Programa su subjekti male privrede koji su kreditno zaduženi po programima za mikro, mala i srednja preduzeća, kao i za obrtnike i ostale samostalne privredne djelatnosti²⁰ i korisnici Kreditno-garantnog programa za obrtnike i ostale samostalne privredne djelatnosti²¹. Pravo na regres kamata, bez javnog poziva i po automatizmu, ostvaruju svi subjekti male privrede koji su korisnici kredita po naprijed navedenim kreditno-garantnim programima pod uslovom da su uredno izmirili sve obaveze po kreditu. Subvencije će se odobravati do kraja fiskalne 2022. godine uz subvencioniranu kamatnu stopu od 4,5%. Prenos sredstava korisnicima vrši Ministarstvo na osnovu dokumentacije zaprimljene od Razvojne banka FBiH, koja od komercijalnih banaka kvartalno obezbjeđuje dokaz da je korisnik kredita uredno izmirio sve obaveze po kreditu, te vrši obračun iznosa kamate koji je predmet regresiranja.

Subvencije za implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda iskazane u iznosu od 2.709.336 KM i odnose se na subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima za projekat: „Jačanje konkurentnosti MSP-a“. Programom utroška sredstava predviđen je iznos od 2.720.560 KM. Svrha projekta je jačanje konkurentnosti i poticanje rasta inovativnih i izvozu usmjerenih MSP-a kroz tehnološku modernizaciju poslovnih procesa, uvođenje standarda kvalitete, cirkularne ekonomije i poboljšanje energetske efikasnosti u skladu s tranzicijom ka zelenoj i digitalnoj ekonomiji.

Za ovaj program Ministarstvo je utvrdilo slijedeće prioritetne oblasti: Tehnološko unapređenje malih i srednjih preduzeća i unapređenje kvaliteta proizvoda kroz nabavku nove opreme za inovativno unapređenje proizvodnje; Korištenje digitalnih rješenja i nabavka prateće opreme (softver i hardver) s ciljem optimizacije procesa, operacija, organizacije poslovanja i odnosa sa kupcima u smislu digitalne transformacije; Tehničko usklađivanje kroz uvođenje međunarodno priznatih sistema kvaliteta.

Ministarstvo je u maju 2022. godine imenovalo komisiju za izbor korisnika sredstava i objavilo Javni konkurs za odabir korisnika. Komisija je sačinila Poslovnik o radu i Smjernice za podnosiće prijava. Utvrđeni su kriteriji sa potkriterijima, te izrađena evaluacijska skala za raspodjelu sredstava po broju bodova. Komisija je u toku rada sačinila veći broj zapisnika. Preliminarni izještaj o radu komisija je sačinila 12. 7. 2022. godine. Od pristiglih 227 prijava, njih 137 ispunilo je formalno pravne uslove, a 90 prijava je odbačeno. Potencijalna rang lista sačinjena je na iznos od 2.649.559 KM, sa 93 korisnika koji su imali 50 i više bodova. Konačan izještaj o radu komisija je sačinila 24.10.2022. godine. Konačna rang lista sačinjena je sa 96 korisnika sredstava na iznos od 2.720.559 KM.

S obzirom na to da je jedan korisnik sredstava odustao od potpisivanja ugovora u iznosu od 11.223 KM, po ovom osnovu evidentirano je 2.709.336 KM. Prema prezentiranim podacima maksimalan iznos od 40.000 KM odobren je: „Ivko“ d.o.o. Posušje; „Lotrinić Control“ d.o.o. Mostar; „Aras Consulting“ Bihać; „Hercegovačka pivovara“ d.o.o. Mostar.

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 65/20

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 41/21

Subvencije za potporu novoosnovanim subjektima MSP-a iskazane u iznosu od 1.141.818 KM i odnose se na Projekat „Poticaj novoosnovanim subjektima male privrede“ koji je realizovan u iznosu od 1.137.818 KM i „Pružanje mentoring usluga“ u iznosu od 4.000 KM.

Projekat „Poticaj novoosnovanim subjektima male privrede“ (1.137.818 KM) je Programom utroška sredstava planiran u iznosu od 970.000 KM, a izmjenama Programa utroška sredstava povećan je na 1.156.258 KM. Svrha projekta je održavanje pozitivnog trenda poduzetničke aktivnosti s aspekta povećanja broja novoosnovanih subjekata male privrede. Predviđeno je da se kroz projekat subvencioniraju troškovi nabavke opreme i repromaterijala, te pružanje mentoring usluga.

Programom je predviđeno da su korisnici sredstava subjekti male privrede definisani po Zakonu o poticanju razvoja male privrede i registrovani po Zakonu o privrednim društвима i Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima, koji imaju sjediшte na području FBiH, te imaju najmanje jednog zaposlenog na neodređeno vrijeme, te da su registrovani poslije 1. 1. 2021. godine. Također je predviđeno da nisu prihvatljive prijave subjekata male privrede koji imaju registrovanu osnovnu djelatnost u oblasti namjenske industrije, proizvodnje i prerade duhana i igara na sreću.

Komisija za izbor korisnika sredstava, imenovana u maju 2022., sačinila je Poslovnik o radu i Smjernice za podnosiоce prijava. Utvrđeni su kriteriji sa potkriterijima, te izrađena evaluacijska skala za raspodjelu sredstava po broju bodova. Komisija je u toku rada sačinila veći broj zapisnika. Na javni poziv pristiglo je 597 prijava, od kojih je formalno-pravne uslove zadovoljilo 466 prijava koje su i bodovane. Međutim, zbog nedovoljnog iznosa sredstava za raspodjelu svima koji su zadovoljili uslove, komisija je na potencijalnu rang listu predložila 137 prijava (sa osvojenih 54 i više bodova) na ukupan iznos od 968.683 KM. Nakon što su izmjenama Programa utroška sredstva za ovaj projekat povećana, konačna rang-lista proširena je na 165 prijava (sa osvojenih 52 i više bodova) na ukupan iznos od 1.156.258 KM, na koliko je, 15. 9. 2022., donesena i Odluka o izdatku sredstava za ovaj projekat. Razlika manje evidentiranih sredstava od ukupno odobrenih iznosi 18.440 KM, od čega 10.440 KM Ministarstvo nije ni isplatilo jer su dva aplikanta odustala od potpisivanja ugovora, dok je jedan korisnik vratio doznačena sredstva u iznosu od 8.000 KM zbog nemogućnosti izvršavanja svih obaveza predviđenih ugovorom. U nastavku su samo pojedini subjekti kojima je odobren maksimalan iznos od 8.000 KM: „Novitas“ d.o.o. Livno; „GlassLux“ d.o.o. Gračanica; „Smajlović Company d.o.o. Srebrenik.

Subvencije za rast i razvoj MSP-a i obrta iskazane u iznosu od 976.540 KM i odnose se na slijedeće projekte: „Poticaj za razvoj obrta i srodnih djelatnosti“, koji je realizovan u iznosu od 728.869 KM; „Poticaj za opstanak tradicionalnih i starih obrta“ 243.671 KM; „Pružanje mentoring usluga“ 4.000 KM.

„Poticaj za razvoj obrta i srodnih djelatnosti“ (728.869 KM) Programom utroška sredstava utvrđen je u iznosu od 710.000 KM i izmjenama Programa utroška sredstava uvećan je na 736.869 KM. Svrha projekta je poticanje razvoja obrta i srodnih djelatnosti kroz sufinansiranje troškova nabavke opreme potrebne za proširenje i osavremenjivanje proizvodnje, s ciljem unapređenja obrtništva odnosno povećanja kvaliteta proizvoda i rasta zaposlenosti, te pružanje mentoring usluga.

Komisija za izbor korisnika sredstava, imenovana u maju 2022. godine, sačinila je Poslovnik o radu i Smjernice za podnosiоce prijava. Utvrđeni su kriteriji sa potkriterijima, te izrađena evaluacijska skala za raspodjelu sredstava po broju bodova. Komisija je u toku rada sačinila veći broj zapisnika. Na javni poziv pristigla je 461 prijava od kojih je formalno-pravne uslove zadovoljilo 277 prijava koje su i bodovane. Međutim, zbog nedovoljnog iznosa sredstava za raspodjelu svima koji su zadovoljili uslove, komisija je na potencijalnu rang listu predložila 102 prijave (sa osvojenih 62 i više bodova) na ukupan iznos od 709.844 KM. Nakon što su izmjenama Programa utroška sredstva za ovaj projekat povećana, konačna rang lista proširena je za pet prijava sa osvojenih 62 boda, te je Odlukom ministra odobreno 107 prijava na ukupan iznos od 736.869 KM, a u konačnici je isplaćeno 728.869 KM, jer je jedan korisnik odustao od potpisivanja ugovora. Navodimo samo neke od subjekata kojima je odobren maksimalan iznos od 8.000 KM: O.R. „Ems Factory“ Kalesija; O.R. „Lif“ Travnik; O.R. „Bramar“ Žepče.

„Poticaj za opstanak tradicionalnih i starih obrta“ (243.671 KM) planiran je Programom utroška sredstava u iznosu od 200.000 KM, te je izmjenama Programa utroška sredstava povećan je na 252.522 KM. Sredstva su odobrena u svrhu očuvanja obrtničke tradicije, kulturnog i historijskog naslijeđa poticanjem tradicionalnih i starih obrtničkih djelatnosti kroz sufinansiranje troškova nabavke opreme

i repromaterijala, te poboljšanje uslova rada u radionici, obrazovanja i stručnog osposobljavanja zaposlenih. Na javni poziv pristiglo je 440 prijava od kojih je 314 zadovoljilo formalno-pravne uslove, a 126 nije. Komisija je potencijalnu rang listu kreirala za 68 korisnika na ukupan iznos od 199.213 KM (75 i više bodova). Nakon što je izvršeno povećanje sredstava za ovaj projekat, za 83 korisnika odobrena su sredstva u iznosu od 243.671 KM, na koji iznos je donesena i Odluka o izdatku. Navodimo samo neke od subjekata kojima je odobren maksimalan iznos od 3.000 KM: O.R. „Nesa“ Vitez; O.R. „Drvodjelja“ Rama; O.R. „Bukva“ Sarajevo.

Pružanje mentoring usluga predviđeno je kroz Subvencije za potporu novoosnovanim subjektima MSP-a i Poticaj za razvoj obrta i srodnih djelatnosti. Od planiranih 10.000 KM realizovano je 8.000 KM. Mentoring je sveobuhvatan proces podrške subjektima male privrede, a predstavlja zajednički rad mentora i subjekata male privrede u cilju prevazilaženja izazova i nalaženja najpovoljnijih rješenja za buduće poslovanje. Kroz ovaj pristup, subjekti će primiti ravnomjernu, vremenski raspoređenu kontinuiranu podršku, radi postizanja što boljih rezultata. Proces mentoringa odvija se prema metodologiji Ministarstva, razvijenoj u saradnji sa Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju (JICA). Metodologija određuje korake u procesu u okviru kojeg stručno lice-mentor, u direktnom kontaktu i radu sa subjektom male privrede, provodi određeni broj sati (najviše do 50 sati po korisniku). Odgovorno lice i mentor zajedno analiziraju: aktuelno poslovanje, trenutne izazove u cilju daljeg razvoja, najvažnije potencijale, te na osnovu konstatovanog stanja mentor i korisnik mentoring usluge pripremaju plan/projekat razvoja. Dodijeljena sredstva u vrijednosti od 2.000 KM u svrhu korištenja mentoring usluga subjekti su u obavezi uplatiti organizaciji koja pruža mentorske usluge.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti odnose se na sljedeće projekte: „Izgradnja poduzetničkih zona“ koji je realizovan u iznosu od 1.731.048 KM i „Izrada dokumentacije za uspostavljanje poduzetničke zone“ koji je realizovan u iznosu od 112.004 KM.

Projekat Izgradnja poduzetničkih zona je Programom utroška sredstava planiran u iznosu od 1.850.000 KM i izmjenama umanjen na 1.731.048 KM. Svrha projekta je izgradnja nove i unapređenje postojeće komunalne infrastrukture u poduzetničkim zonama na području FBiH, tamo gdje ona predstavlja prepreku razvoju poduzetništva, kao i unapređenje usluga za upravljanje razvojem poduzetničkih zona na području FBiH.

Komisija za izbor korisnika sredstava, imenovana u maju 2022. godine, sačinila je Poslovnik o radu i Smjernice za podnosioce prijava. Utvrđeni su kriteriji sa potkriterijima, te izrađena evaluacijska skala za raspodjelu sredstava po broju bodova. Komisija je u toku rada sačinila veći broj zapisnika. Preliminarni izvještaj o radu komisija je sačinila 12. 7. 2022. godine. Od pristigle 33 prijave, njih 21 ispunilo je formalno pravne uslove, a 12 prijava je odbačeno. Potencijalna rang lista sačinjena je na iznos od 1.731.048 KM, sa 13 prvorangiranih potencijalnih korisnika. Konačan izvještaj o radu komisija je sačinila 16. 9. 2022. godine. Konačna rang lista sačinjena je sa 13 korisnika sredstava na iznos od 1.731.048 KM. Navodimo općine i gradove kojima je odobren maksimalan iznos od 150.000 KM: Grad Zenica; Grad Gradačac; Općina Čitluk; Općina Grude; Grad Mostar; Općina Novi Travnik.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se na sljedeće projekte: „Unapređenje institucijske poduzetničke infrastrukture“ koji je realizovan u iznosu od 55.890 KM; „Poticaj udruženjima i komorama“ koji je realizovan u iznosu od 64.850 KM; „Poticaj održivosti rada obrtničkih komora kantona“ koji je realizovan u iznosu od 15.000 KM.

Iz prezentirane dokumentacije konstatovali smo da je Ministarstvo odabir korisnika sredstava transfera izvršilo u skladu sa usvojenim Programom utroška sredstava, objavljenim Javnim konkursom i smjernicama za podnosioce prijava.

7.1.2.4 Nadzor i provjera namjenskog utroška sredstava transfera realizovanih u prethodnom periodu

Komisija za praćenje utroška poticajnih finansijskih sredstava iz 2021. godine za Projekt „Jačanje konkurentnosti MSP“ imenovana je 17. 8. 2021. godine. Izvršen je nadzor nad svim korisnicima sredstava transfera. Obavljene su terenske posjete kod većine korisnika o čemu su sačinjeni zapisnici.

Za one korisnike kod kojih nije urađena terenska posjeta osim obaveznih dokumenata potrebnih za pravdanje sredstava zatražene su i fotografije nabavljenе opreme. Prilikom nadzora, izvršena je i kontrola uticaja projekta na okoliš u skladu sa Upitnikom o utjecaju projekta na životnu sredinu i usklađenost sa socijalnim standardima.

Konstatovano je da je od ukupno odobrenih sredstava (2.322.436 KM) izvršen povrat sredstava u Budžet FBiH u iznosu od 208.019 KM. Od ukupno 80 korisnika sredstava, sredstva su opravdala 64 korisnika; 14 korisnika nije realizovalo planirano povećanje zaposlenosti; jedan korisnik nije opravdao dodijeljena sredstava, dok je jedan korisnik sredstva samo djelomično opravdao. Prema podacima komisije prilikom implementacije ovog programa ostvareno je 203 novih zaposlenih tokom realizacije projekta.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

U finansijskim izještajima su gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe iskazani u iznosu od 2.622.845 KM. Najznačajniji iznos odnosi se na finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama u iznosu od 1.482.762 KM, kratkoročna potraživanja u iznosu od 760.599 KM, kratkoročna razgraničena od 379.105 KM i novčana sredstava od 379 KM.

7.2.1.1 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 760.599 KM i odnose se na ostala potraživanja (759.739 KM) i potraživanja od fizičkih lica (860 KM).

Ostala potraživanja odnose se na ostala potraživanja od 692.860 KM i sumnjiva i sporna potraživanja od 66.879 KM.

Ostala potraživanja (692.860 KM) odnose se na potraživanja na ime raskinutih ugovora, s obvezom povrata sredstava doznačenih na osnovu realizacije programa po Uredbi o poticanju zapošljavanja²² (u daljem tekstu: Uredba).

Realizacija sredstava izvršena je u periodu 2016–2018. godine, u okviru tekućeg transfera za finansiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja, te na osnovu ugovora koje su sa korisnicima sredstava potpisali Ministarstvo, Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Zavod) i nadležna kantonalna služba za zapošljavanje. Potraživanja su po ovom osnovu u ranijem periodu iskazana u iznosu od 574.948 KM, a iznos od 117.912 KM evidentiran je 2021. godine na osnovu podataka pristiglih od Zavoda. Naime, Zavod je pokrenuo aktivnosti i raskinuo ugovore sa korisnicima koji nisu izvršili ugovorene obaveze. Međutim, nisu sprovedene dalje aktivnosti na realizaciji povrata sredstava u skladu sa odredbama Uredbe, niti su aktivirane mjenice kojim je garantovan povrat sredstava. U martu 2023. godine Ministarstvo je održalo sastanak sa Federalnim pravobranilaštvom koje je izrazilo spremnost da poduzme dalje pravne radnje na povratu sredstava. O navedenom, kao i o potrebi da se obezbijedi pružanje svih neophodnih informacija i podataka Federalnom pravobranilaštvu Ministarstvo je obavijestilo Zavod.

Na poziciji kratkoročnih razgraničenja, na osnovu instrukcije Federalnog ministarstva finansija, evidentirano je 379.106 KM po osnovu pravosnažnih sudskih presuda iz radnih odnosa.

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 26.860.416 KM, od čega se na stalna sredstava odnosi 211.951 KM, a na dugoročne plasmane 26.648.465 KM.

²² „Sl. novine FBiH“, br. 95/15, 32/16 i 48/16

7.2.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 211.951 KM (nabavna vrijednost 2.257.929 KM i Ispravka vrijednosti 2.045.978 KM).

U 2022. godini nabavna vrijednost stalnih sredstava povećana je za 162.074 KM od čega se 99.450 KM odnosi na opremu u pripremi, 34.980 KM na softver i licence, a 27.644 KM se odnosi na nabavku opreme. Oprema u pripremi u iznosu od 99.450 KM se odnosi na nadogradnju Informacionog sistema Registar obrtnika u FBiH na osnovu Ugovora koji je zaključen sa dobavljačem Orbicode d.o.o. Sarajevo, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke. Licence u iznosu od 34.980 KM evidentirane su na osnovu Odluke Vlade FBiH od 20. 10. 2022. godine. Nabavka opreme u iznosu od 27.644 KM se odnosi na kompjutersku opremu (19.360 KM), namještaj (4.949 KM), klima uređaje (2.457 KM) i ostalu opremu (878 KM). Kompjuterska oprema u iznosu od 19.360 KM evidentirana je na osnovu Ugovora o nabavci koji je zaključen sa dobavljačem Emado d.o.o. Sarajevo nakon provedenog konkurentskog postupka javne nabavke (18.778 KM) i putem donacije opreme na osnovu Odluke Vlade FBiH od 20. 10. 2022. godine (582 KM).

Stalna sredstva predložena za rashod iskazana su u iznosu od 415.143 KM. Za 2022. godinu obračunata je amortizacija u iznosu od 53.616 KM.

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor, budžetski korisnici su trebali izvršiti revalorizaciju imovine, obaveza i izvora sredstava. Knjigovodstveni iznos stalnih sredstava treba korigovati ako je opći indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda porastao za više od 10% tokom tekuće godine, odnosno od datuma nabavke sredstava ili datuma posljednjeg korigovanja vrijednosti. Revalorizacija se obavlja primjenom indeksa promjene cijene, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekt revalorizacije bio bi povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 19.575 KM. Sredstva u pripremi se ne revalorizuju.

Prema izjavi odgovornih osoba Ministarstva, vođenje pomoćne evidencije stalnih sredstava povjerenovo je Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (u daljem tekstu: Služba). Prethodnih godina Služba je odvojeno vodila pomoćnu evidenciju, dok je Ministarstvo vršilo finansijsko evidentiranje nabavke stalnog sredstva kroz glavnu knjigu.

S tim u vezi, Ministarstvo je od Službe dobilo informaciju da je Federalnom ministarstvu finansija upućena inicijativa kako bi se revalorizacija izvršila kroz modul stalnih sredstava ISFU sistema. S obzirom na to da nije dato uputstvo za primjenu i nije obezbijeđena tehnička podrška za vršenje revalorizacije putem modula stalnih sredstava, nije izvršena revalorizacija.

Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. S obzirom na to da nisu stvoren tehnički uslovi, Ministarstvo nije izvršilo revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s propisima za budžetske korisnike.

Preporuka:

- izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.

7.2.2.2 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 26.648.465 KM i odnose se na stanje dugoročnog depozita za kreditne plasmane putem Razvojne banke FBiH (u dalnjem tekstu: Banka). Od navedenog iznosa, 1.000.000 KM plasirano je u 2022. godini.

Ugovor o komisionim poslovima zaključili su Ministarstvo i Banka 8. 9. 2020. godine, kada je nastavljen kontinuitet zajedničke realizacije Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ iz 2008. godine. U periodu od 2008. do 31. 12. 2021. godine ukupno je uplaćeno 25.648.465 KM na depozitni račun otvoren kod Banke. Sredstva revolving komisione kreditne linije čine neutrošena sredstva po postojećim i budućim odlukama, te sredstva po osnovu dosad naplaćene glavnice i buduće naplaćene glavnice po ugovorima. Ugovorom je definisano da će se kreditna sredstva plasirati na revolving osnovi sa rokom povrata sredstava do 84 mjeseca/sedam godina, uključujući grace period do 24 mjeseca i godišnjom kamatnom stopom do 1%, a rok povrata svih finansijskih sredstava na JRT je do 2030. godine. Pored toga, članom 4. Ugovora, između ostalog, definisano je da Banka vrši obradu i procjenu rizika po kreditnim zahtjevima koje dostavi Ministarstvo, najkasnije u roku od 21 dan od dana kompletiranja dokumentacije, što podrazumijeva dostavljanje kompletne dokumentacije propisane Javnim konkursom, uključujući eventualno i drugu dokumentaciju koja je značajna za obradu kreditnog zahtjeva i ispravno popunjene obrasce koji su sastavni dio dokumentacije.

Vlada FBiH je 3. 2. 2022. godine donijela Odluku o odobravanju plasmana sredstava radi realizacije Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“, a Ministarstvo je 23. 2. 2022. godine objavilo Javni konkurs za odabir korisnika kreditnih sredstava. Utvrđeno je da korisnici kredita mogu biti subjekti male privrede definisani po Zakonu o poticanju razvoja male privrede²³ i Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima²⁴ koji imaju sjedište na području Federacije BiH i najmanje dva zaposlena na neodređeno vrijeme. Minimalan iznos kredita po korisniku može iznositi 20.000 KM, a maksimalan je utvrđen u zavisnosti od broja zaposlenih, i to: do 250.000 KM za subjekte koji imaju od 2 do 9 zaposlenih; do 350.000 KM za subjekte koji imaju od 10 do 49 zaposlenih; do 500.000 KM za subjekte koji imaju od 50 do 249 zaposlenih. Prema izvještaju komisije za izbor potencijalnih korisnika na Javni konkurs se prijavilo 97 subjekata, od kojih su 83 ispunili formalno-pravne uslove. Komisija je predložila da se Banci na dalju obradu dostavi dokumentacija najbolje rangirana 44 subjekta, koji su tražili kreditna sredstva u ukupnom iznosu od 10.962.172 KM. S obzirom na to da su od navedena 44 subjekta, samo tri kompletirala svu dokumentaciju za obradu kredita, Ministarstvo je obavijestilo Banku da za njih nastavi obradu kredita, te joj dostavilo sljedećih 18 subjekata sa liste korisnika. Shodno navedenom, Banci su ukupno dostavljena 62 zahtjeva, od kojih su samo tri zahtjeva odmah kompletirala svu potrebnu dokumentaciju za obradu kredita. Od 35 subjekata Banka je tražila da kompletiraju dokumentaciju, od kojih je to u ostavljenom roku učinilo 25 subjekata. Banka je izvršila povrat 34 preostala zahtjeva koja nisu bila potpuna.

U skladu sa kategorijama i stopama rizika prihvaćenim u bankarskoj metodologiji Ministarstvo je odobravalo kreditna sredstva samo za one pravne subjekte koje je Banka prilikom procjene rizika svrstala u kategoriju A-dobra aktiva (rizik 2%) i kategoriju B-aktiva sa posebnom napomenom (rizik od 5 do 15%). Po ovom osnovu, ministar je u toku 2022. godine donio 20 odluka o dodjeli kredita, u ukupnom iznosu od 4.537.262 KM, nakon čega je Banka zaključivala ugovore o dodjeli kredita. Utvrđen je rok povrata do sedam godina, sa grace periodom do dvije godine (uključen u rok povrata sredstava) i kamatnom stopom od 0,9%. Prenos sredstava Banci je izvršen 29.11. 2022. godine, na osnovu Odluke ministra, od 17. 11. 2022. godine, o prenosu sredstava radi realizacije ovog Programa.

Banka vrši osiguranje kredita i u saradnji sa Ministarstvom vrši nadzor nad utroškom kredinim sredstava. Banka je u 2022. godini zaključila 19 novih ugovora o kreditu po kojim je ukupno plasirano 3.499.912 KM. Prema navedenom, Razvojna Banka FBiH u toku revidirane godine nije plasirala 1.037.350 KM iz razloga što potencijalni korisnici kojima je Ministarstvo odobrilo kredit nisu ispunili sve uslove prema Banci. U toku prvog kvartala 2023. godine iz navedenih sredstava plasiran je jedan

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 19/06 i 25/09

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/21

kredit u iznosu od 250.000 KM, te je još preostalo 787.350 KM sredstava koja nisu plasirana a odnose se na Berina Shoes d.o.o. Gračanica (308.050 KM), UR gradska kavana Rondo Mostar (200.000 KM), Etno selo Menjik d.o.o. Prozor-Rama (195.000 KM), te druga tranša kredita za Bijela Voda d.o.o. Prača (84.300 KM).

Također, u 2022. godini plasirano je 18.302 KM, što se odnosi na drugu tranšu kredita koji je ugovoren u 2021. godini. U toku godine korisnici kreditnih sredstava izvršili su povrat u iznosu od 4.683.803 KM. Navedeni plasman i povrat sredstava Ministarstvo je iskazalo u okviru vanbilansne evidencije.

Na osnovu Izveštaja o implementaciji kreditnih linija Banke, raspoloživa sredstva za dalji plasman iznose 4.444.039 KM.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.622.846 KM i odnose se na kratkoročne tekuće obaveze (1.216.363 KM), obaveze prema zaposlenima (112.420 KM) i kratkoročna razgraničenja (1.294.063 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze prema dobavljačima (834.781 KM) i ostale kratkoročne obaveze iskazane po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja iz radnih sporova (379.106 KM).

Obaveze prema zaposlenima odnose se na obaveze za plaće i naknade troškova zaposlenih za decembar 2022. godine, koje su isplaćene u januaru 2023. godine.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.294.063 KM, od čega se 760.599 KM odnosi na razgraničene prihode, a 533.464 KM na razgraničene rashode. Razgraničeni prihodi evidentirani su po osnovu iskazanih potraživanja, i to: evidentirana ostala potraživanja na ime raskinutih ugovora po Uredbi o poticanju zapošljavanja (692.860 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (66.879 KM) i potraživanja od fizičkih lica (860 KM). Razgraničeni rashodi evidentirani su po osnovu iskazanih subvencija privatnim preduzećima i preduzetnicima (434.014 KM) a odnose se na regresiranje kamata za IV kvartala o čemu je podatke Razvojna banke FBiH dostavila Ministarstvu 20. 1. 2023. godine, te po osnovu usluga nadogradnje Informacionih sistema sa Registrom obrtnika u FBiH (99.450 KM) za koje je 28. 12. 2022. godine zaključen Ugovor o pružanju usluga. Ugovorom se vršilac usluga obavezuje da će uslugu izvršiti u periodu od šest mjeseci od dana zaključenja Ugovora.

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Na vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 21.517.384 KM i odnosi se na saldo plasiranih kredita putem Razvojne banke FBiH (21.067.384 KM) i uslovna potraživanja od preduzeća „ZDI Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg – Podružnica Laktaši (450.000 KM).

Tokom godine krajnji korisnici kredita izvršili su otplate dugovanja u ukupnom iznosu od 4.683.802 KM, a plasirana sredstva po novim kreditima iznose 3.499.912 KM (detaljnije opisano pod tačkom 7.2.2.2 Izveštaja). Po kreditu koji je odobren 2021. godine, u toku 2022. godine plasirana je druga tranša u iznosu od 18.302 KM, te je u 2022. godini ukupno plasirano 3.518.214 KM

S korisnikom sredstava „ZDI Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg – Podružnica Laktaši raskinut je Ugovor o namjenskom korištenju sredstava po Programu „Realizacija projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ i pokrenut je proces povrata sredstava u Budžet FBiH. Također, putem Federalnog pravobranilaštva pokrenut je sudski postupak za povrat sredstava i u januaru 2021. godine donesena je prvostepena presuda u korist Ministarstva.

9. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabavki 25. 5. 2022. godine, Odluku o izmjeni Plana 4. 11. 2022. godine i Odluku o izmjeni Plana 14. 11. 2022. godine. Planom su predviđene nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti od 214.208 KM²⁵, i to putem jednog otvorenog postupka (100.000 KM), sedam konkurentskega zahtjeva za dostavu ponuda (91.608 KM) i sedam direktnih sporazuma (22.600 KM).

Prema dostavljenom pregledu provedenih postupaka javnih nabavki i zaključenih ugovora u 2022. godini, Ministarstvo je provelo 15 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 205.480 KM i to: jedan otvoren postupak u iznosu od 99.450 KM, sedam postupaka putem konkurentskega zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 86.738 KM i sedam direktnih sporazuma u iznosu od 19.292 KM.

Izvršili smo uvid u procedure nabavke putem jednog otvorenog postupka u iznosu od 99.450 KM, četiri konkurentskega zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti od 72.458 KM i četiri direktna sporazuma ukupne vrijednosti od 10.577 KM. **Revizijom postupaka javnih nabavki u odabranom uzorku nismo konstatovali nepravilnosti.**

10. OSTALI NALAZI

10.1 Raspodjela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću za 2021. godinu i nadzor nad utroškom sredstava

Zakonom o igrama na sreću²⁶ i Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću²⁷ (u dalnjem tekstu: Uredba) utvrđeno je da se uplaćena sredstva od priređivača igara na sreću vode na posebnom transakcijskom (namjenskom) računu Trezora FBiH. U skladu s Uredbom, sredstva se usmjeravaju na finansiranje programa i projekata koje predlažu nadležna ministarstva, prema utvrđenim udjelima za raspodjelu prikupljenih sredstava (Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta 5%), a nadležno ministarstvo vrši raspodjelu sredstava, izvještava o utrošku i vrši nadzor nad utroškom sredstava. Federalno ministarstvo finansija je početkom 2022. godine dostavilo nadležnim ministarstvima informaciju da je na posebnim transakcijskim računima za prikupljanje prihoda po osnovu naknada za privređivanje igara na sreću u 2021. godini prikupljeno 3.834.268 KM, a od čega je Ministarstvu pripala 191.713 KM. Ova sredstva se prikupljaju na posebnom namjenskom računu i evidentiraju se u Glavnoj knjizi kao izvršenje budžeta Federalnog ministarstva finansija.

Za raspodjelu ovih sredstava, Ministarstvo je raspisalo je Javni poziv i donijelo Smjernice za uključivanje u projekt. Prema izvještaju Komisije za ocjenu i izbor korisnika, od 62 pristigle prijave, nakon ocjene Komisije, sredstva su raspodijeljena na 29 korisnika. Sve prijave su iz oblasti promovisanja tehničke kulture.

Odluku o utvrđivanju liste korisnika i raspodjeli dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknade od priređivanja igara na sreću donijela je Vlada FBiH 21. 7. 2022. godine u iznosu od 169.295 KM za finansiranje „Programa i projekata iz oblasti promovisanja tehničke kulture“.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, utvrdili smo da se posebni kriteriji iz oblasti tehničke kulture nisu mijenjali u odnosu na prethodni period („Dostupnost projektnih aktivnosti najširim skupinama društva, ranjivim skupinama i podržavanju ravnopravnosti spolova“ i „Uticaj projekta u edukativnom smislu na djecu i mlade“), te da su navedena dva (od ukupno sedam) kriterija ocijenjeni na osnovu subjektivne procjene članova komisije, na osnovu opisa projekta i programa iz prijave korisnika, bez relevantne dokumentacije koja potvrđuje ispunjenost kriterija. Utvrđeno je da se po posebnim kriterijima projekti boduju sa maksimalno 40 bodova, a po navedenim kriterijima projekti su bodovani sa po pet bodova.

²⁵ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15 i 60/15

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 89/15 i 11/17

Dodijeljeni bodovi prema navedenim kriterijima nisu imali uticaja na konačan izbor korisnika. Međutim, skrećemo pažnju na to da ovi kriteriji nisu mjerljivi i ne mogu se objektivno ocijeniti, što može dovesti do netransparentne raspodjele sredstava.

Napominjemo da je Vlada FBiH 23. 5. 2019. godine imenovala Radnu grupu sa zadatkom da izvrši analizu, te predloži izmjene i dopune Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću. Članovi Radne grupe su predstavnici ministarstava koja su zadužena za raspodjelu prihoda ostvarenih po osnovu naknada od priređivanja igara na sreću, koji su se usaglasili da se navedena Uredba može mijenjati tek nakon što se izmjeni Zakon o igram na sreću. Vlada FBiH je 2. 2. 2023. godine usvojila Informaciju Radne grupe koju je dostavila Federalnom ministarstvu finansija radi razmatranja prilikom pripreme Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću.

Preporuka:

- propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata finansiranih iz prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i definisati dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.***

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 31. 5. 2023. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U komentaru su data obrazloženja na nalaze i preporuke vezane za: radno vrijeme i evidentiranje radnog vremena; naknade troškova zaposlenih; revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu; posebne kriterije iz oblasti tehničke kulture kod raspodjele prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću.

Uvažen je i inkorporiran u konačan Izvještaj komentar na naknade troškova zaposlenih kojim je obrazloženo da se jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl. odnose na jednokratnu pomoć zaposlenicima u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.

Komentar u vezi radnog vremena djelimično smo uvažili, međutim dostavljene evidencije o prisustvu na radu nisu u potpunosti u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, jer je iskazano identično vrijeme početka i završetka rada.

U komentaru su data obrazloženja, ali nisu prezentirane nove činjenice koje bi uticale na izmjene nalaza i preporuka, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Vezano za revalorizaciju stalnih sredstava Ministarstvo je navelo da pomoćnu knjigu stalnih sredstava vodi Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH koja je prema Federalnom ministarstvu finansija uputila inicijativu za obračun revalorizacije, te da Ministarstvo nema mogućnost unosa u Glavnu knjigu Trezora. Komentar nije prihvaćen iz razloga što je rukovodstvo Ministarstva odgovorno da osigura da sve finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane.

U vezi posebnih kriterija za raspodjelu prihoda od igara na sreću, Ministarstvo je navelo da je korigovan Javni konkurs za finansiranje programa i projekata iz dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i kriteriji koji nisu mjerljivi nisu uvršteni u listu posebnih kriterija u raspodjeli u 2023. godini. Prilikom raspodjele prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću koristit će samo posebne kriterije iz oblasti tehničke kulture koji su mjerljivi.

Reviziju Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta obavio je revizorski tim u sastavu: Anisa Prasko – vođa tima, i Dragan Bujak – član tima.

Vođa tima

Anisa Prasko, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija
Federacije BiH

Kimeta Bihorac, s. r.

V PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Obrazac GIB

Identifikacioni broj: 4 2 0 0 7 7 2 9 8 0 0 0 4

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: 8 4 1 1

Organizacioni broj: 5 0 0 1

Operativni broj: _____

Funkcionalni kod: 112 133 47 18

Fond: 1 0

Pojedinačni obrazac

Konsolidovani obrazac

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
Nadležno ministarstvo
FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA
Potrošačka jedinica-glava
MOSTAR
Sjedište potrošačke jedinice

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja od 01.01. do 31.12. 2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Posicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2 + 17 + 35)	200		240.124,00	252.178,00	240.124,00	#DIV/0!
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)	201				0,00	#DIV/0!
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (od 4 do 6)	202				0,00	#DIV/0!
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203				0,00	#DIV/0!
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204				0,00	#DIV/0!
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205				0,00	#DIV/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)	206				0,00	#DIV/0!
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207				0,00	#DIV/0!
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)	208				0,00	#DIV/0!
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209				0,00	#DIV/0!
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)	210				0,00	#DIV/0!
12	714100	Porez na imovinu	211				0,00	#DIV/0!
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212				0,00	#DIV/0!
14	716000	Porezi na dohodak	213				0,00	#DIV/0!
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214				0,00	#DIV/0!
16	719000	Ostali porezi	215				0,00	#DIV/0!
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)	216		240.124,00	252.178,00	240.124,00	#DIV/0!

Revizor

Strana 1

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
		1	2	3	4	5	6	7
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (od 19 do 25)	217		240.124,00	252.178,00	240.124,00	#DIV/0!
19	721100	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	218				0,00	#DIV/0!
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219		240.124,00	252.178,00	240.124,00	#DIV/0!
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220				0,00	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221				0,00	#DIV/0!
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222				0,00	#DIV/0!
24	721600	Prihodi od privatizacije	223				0,00	#DIV/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garantiju	224				0,00	#DIV/0!
26	722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225				0,00	#DIV/0!
27	722100	Administrativne takse	226				0,00	#DIV/0!
28	722200	Sudske takse	227				0,00	#DIV/0!
29	722300	Komunalne naknade i takse	228				0,00	#DIV/0!
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229				0,00	#DIV/0!
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230				0,00	#DIV/0!
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231				0,00	#DIV/0!
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232				0,00	#DIV/0!
34	723000	Novčane kazne	233				0,00	#DIV/0!
35	777000	Drugi tekući prihodi	234				0,00	#DIV/0!
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235				0,00	#DIV/0!
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	236				0,00	#DIV/0!
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	237				0,00	#DIV/0!
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	238				0,00	#DIV/0!
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239				0,00	#DIV/0!
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240				0,00	#DIV/0!
42	733100	Donacije	241				0,00	#DIV/0!
43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	9.839.370,00	11.882.499,00	64.264.425,00	2.043.129,00	120,76
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45 + 46)	243	1.277.042,00	1.207.165,00	1.027.131,00	-69.877,00	94,53
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	1.104.922,00	1.026.384,00	896.622,00	-78.538,00	92,89
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	172.120,00	180.781,00	130.509,00	8.661,00	105,03

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	116.016,00	107.914,00	94.449,00	-8.102,00	93,02
48	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	551.312,00	384.807,00	399.569,00	-166.505,00	69,80
49	613100	Putni troškovi	248	14.264,00	7.043,00	2.616,00	-7.221,00	49,38
50	613200	Izdaci za energiju	249	0,00		0,00	0,00	#DIV/0!
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	30.540,00	24.020,00	22.583,00	-6.520,00	78,65
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	22.708,00	16.839,00	13.372,00	-5.869,00	74,15
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	18.500,00	15.200,00	10.476,00	-3.300,00	82,16
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0,00		0,00	0,00	#DIV/0!
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	24.400,00	5.535,00	7.364,00	-18.865,00	22,68
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	358.300,00	261.817,00	288.341,00	-96.483,00	73,07
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	82.600,00	54.353,00	54.817,00	-28.247,00	65,80
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	7.895.000,00	10.182.613,00	62.743.276,00	2.287.613,00	128,98
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	2.000.000,00	1.843.052,00		-156.948,00	92,15
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259				0,00	#DIV/0!
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	200.000,00	135.740,00	129.753,00	-64.260,00	67,87
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261				0,00	#DIV/0!
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	5.670.000,00	8.203.821,00	62.606.240,00	2.533.821,00	144,69
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0,00	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264				0,00	#DIV/0!
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	25.000,00	0,00	7.283,00	-25.000,00	0,00
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267				0,00	#DIV/0!
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268				0,00	#DIV/0!
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269				0,00	#DIV/0!
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270				0,00	#DIV/0!
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271				0,00	#DIV/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272				0,00	#DIV/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273				0,00	#DIV/0!
75	616000	Izdaci za kamate (od 76 do 79)	274	0,00	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275				0,00	#DIV/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276				0,00	#DIV/0!
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277				0,00	#DIV/0!
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278				0,00	#DIV/0!
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279				0,00	#DIV/0!
81	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 43)		280	-9.839.370,00	-11.642.375,00	-64.012.247,00	-1.803.005,00	118,32

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA		281			0,00	#DIV/0!
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84 + 85 + 86)		282	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primici od prodaje stalnih sredstava		283			0,00	#DIV/0!
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi		284			0,00	#DIV/0!
86	811900	Ostali kapitalni primici		285			0,00	#DIV/0!
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)		286	130.000,00	126.512,00	13.991,00	-3.488,00 97,32
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada		287			0,00	#DIV/0!
89	821200	Nabavka građevina		288			0,00	#DIV/0!
90	821300	Nabavka opreme		289	30.000,00	27.062,00	13.991,00	-2.938,00 90,21
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava		290			0,00	#DIV/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava		291	100.000,00	99.450,00		-550,00 99,45
93	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje		292			0,00	#DIV/0!
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)		293	130.000,00	126.512,00	13.991,00	-3.488,00 97,32
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)		294	-9.969.370,00	-11.768.887,00	-64.026.238,00	-1.799.517,00 118,05
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI		295			0,00	#DIV/0!
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)		296	0,00		0,00	#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti		297			0,00	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama		298			0,00	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima		299			0,00	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća		300			0,00	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima		301			0,00	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja		302			0,00	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo		303			0,00	#DIV/0!
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)		304	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	100,00
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti		305			0,00	#DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima		306			0,00	#DIV/0!

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307				0,00	#DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308				0,00	#DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309				0,00	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	1.000.000,00	1.000.000,00		0,00	100,00
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311				0,00	#DIV/0!
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312	-1.000.000,00	-1.000.000,00	0,00	0,00	100,00
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0,00	#DIV/0!
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314				0,00	#DIV/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315				0,00	#DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316				0,00	#DIV/0!
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317				0,00	#DIV/0!
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318				0,00	#DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319				0,00	#DIV/0!
121	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320				0,00	#DIV/0!
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321				0,00	#DIV/0!
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322				0,00	#DIV/0!
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323				0,00	#DIV/0!
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324				0,00	#DIV/0!
126	823200	Vanjske otplate	325				0,00	#DIV/0!
127	823300	Otplata domaćeg zaduživanja	326				0,00	#DIV/0!
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327				0,00	#DIV/0!
129	823500	Otplata duga po izdatim garancijama	328				0,00	#DIV/0!
130	823600	Otkup duga	329				0,00	#DIV/0!
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330		0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	-10.969.370,00	-12.768.887,00	-64.026.238,00	-1.799.517,00	116,40
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	10.969.370,00	13.009.011,00	64.278.416,00	2.039.841,00	118,59
134	01	Opće javne usluge (od 137 do 142)	333	2.449.364,00	2.349.708,00	415.056,00	-89.656,00	95,93
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	14.264,00	5.142,00	1.361,00	-9.122,00	36,05
136	012	Strana ekonomска pomoć	335					

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
137	013	Opće usluge	336	592.048,00	501.514,00	413.695,00	-90.534,00	84,71
138	014	Osnovno istraživanje	337					
139	015	IIR Opće javne usluge	338					
140	016	Opće javne usluge n. k.	339					
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340					
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	1.843.052,00	1.843.052,00			
143	02	Odbrana (od 144 do 148)	342					
144	021	Vojna odbrana	343					
145	022	Civilna odbrana	344					
146	023	Inostrana vojna pomoć	345					
147	024	IIR Odbrana	346					
148	025	Odbrana n. k.	347					
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348					
150	031	Policajke usluge	349					
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350					
152	033	Sudovi	351					
153	034	Zatvori	352					
154	035	IIR Javni red i sigurnost	353					
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354					
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	8.520.006,00	10.659.303,00	63.863.360,00	2.139.297,00	125,11
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovni po pitanju rada	356					
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357					
159	043	Gorivo i energija	358					
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359					
161	045	Transport	360					
162	046	Komunikacije	361					
163	047	Ostale industrije	362	8.520.006,00	10.659.303,00	63.863.360,00	2.139.297,00	125,11
164	048	IIE Ekonomski poslovi	363					
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364					
166	05	Zaštita životne sredine (167 + 172)	365					
167	051	Upravljanje otpadom	366					
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367					
169	053	Smanjenje zagađenosti	368					
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369					
171	055	IIR Zaštita životne sredine	370					

Reviziono

Strana 6

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371					
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372					
174	061	Stambeni razvoj	373					
175	062	Razvoj zajednice	374					
176	063	Vodosнabдijevanje	375					
177	064	Ulična rasvјeta	376					
178	065	IIR Stambeni i zajednički poslovi	377					
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378					
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379					
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380					
182	072	Vanbolničke usluge	381					
183	073	Bolničke usluge	382					
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383					
185	075	IIR Zdravstvo	384					
186	076	Zdravstvo n. k.	385					
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386					
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387					
189	082	Usluge kulture	388					
190	083	Usluge emitovanja i izdavaštva	389					
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390					
192	085	IIR Rekreacija, kultura i religija	391					
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392					
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393					
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394					
196	092	Srednje obrazovanje	395					
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396					
198	094	Visoko obrazovanje	397					
199	095	Obrazovanje koje nije definisano nivoom	398					
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399					
201	097	IIR Obrazovanje	400					
202	098	Obrazovanje n. k.	401					
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402					
204	101	Bolest i hendikepiranost	403					
205	102	Starost	404					
206	103	Nasljednici	405					

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
207	104	Porodica i djeca	406					
208	105	Nezaposlenost	407					
209	106	Stanovanje	408					
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409					
211	108	liR Socijalna zaštita	410					
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411					

U Mostar

Dana 20.02.2023. god.

Meliha Šehić

Certificirani računovoda

Broj dozvole: 1679/5

AMIR ZUKIĆ

Rukovodilac

Certificirani računovoda

Meliha Šehić

br. 1679/5

Review

Strana 8

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

FEDERALNO MIN. FINANSIJA
Nadležno ministarstvo

FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA Mostar
Potrošačka jedinica - glava

Obrazac BS
4200772980004
Identifikacioni broj
84.11
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
5001
Organizacioni broj
0
Operativni broj
011,013,018,047
Funkcionalni kod
10
Fond
Pojedinačni obrasci:
Konsolidovani obrasci:

FINANSIJSKO FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 5
27-02-2023

Mostar
Sjedište potrošačke jedinice

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2		3	4	5	6
I AKTIVA						
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	2.622.845	61.524.712	4,26
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	379	25	1.516,00
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	760.599	770.899	98,66
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	1.482.762	60.382.753	2,46
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	379.105	371.035	102,17
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	26.860.417	25.751.932	104,30
12	011000	Stalna sredstva	011	2.257.929	2.095.855	107,73
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	2.045.977	1.992.388	102,69
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	211.952	103.467	204,85
15	020000	Dugoročni plasmani	014	26.648.465	25.648.465	103,90
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	26.648.465	25.648.465	103,90
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	29.483.262	87.276.644	33,78

Kontrolni broj: 10296347066747

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2		3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	2.622.846	61.524.712	4,26
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	1.216.363	60.656.196	2,01
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	112.420	98.326	114,33
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	1.294.063	770.190	168,02
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	26.860.416	25.751.932	104,30
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	211.951	103.467	204,85
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	26.648.465	25.648.465	103,90
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	29.483.262	87.276.644	33,78

Mostar, 20.02.2023.
Mjesto i datum

ŠEHIĆ (DŽEMAL) MELIHA
Certifikovani računovođa

1679/5
Broj dozvole

036/449-604
Kontakt

Amir Zukić
Rukovodilac

Certificirani računovođa
Meliha Šehić
1679/5
Meliha Šehić

Kontrolni broj: 10296347066747

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FBiH MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I
OBRTA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФБИХ МИНИСТАРСТВО РАЗВОЈА, ПОДУЗЕТНИШТВА И
ОБРТА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FBiH MINISTRY OF DEVELOPMENT,
ENTREPRENEURSHIP AND CRAFTS

Broj: 02-11-2404/22
Mostar, 21.03.2023. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2022. godinu**, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta**, u svim značajnim aspektima uskladene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potpričavamo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajevе koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

Sjedište: Ante Starčevića b.b. 88000 Mostar (Hotel ERO) Tel.: + 387 36 449-120, Faks: 449-122, 146
www.fmrpo.gov.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FBiH MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I
OBRTA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФБИХ МИНИСТАРСТВО РАЗВОЈА, ПОДУЗЕТНИШТВА И
ОБРТА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FBiH MINISTRY OF DEVELOPMENT,
ENTREPRENEURSHIP AND CRAFTS

- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudske sporovima u toku, pokrenutim protiv **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** i koje je pokrenuo pokrenulo **Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Sjedište: Ante Starčevića b.b. 88000 Mostar (Hotel ERO) Tel.: + 387 36 449-120, Faks: 449-122, 146
www.fmrpo.gov.ba